

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XII. De pensionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

CAP. VI.

Admonet nos incumbentiis nobis pastoralis officii curia, ut non solum nobis, sed etiam cunctorum Christianorum fidelium & praefertim Ecclesiasticarum personarum profectibus diligenter intenti, illorum occurramus dispensandi, & que in cunctisque ipsorum praejudicium noxiam quavis etiam auctoritate prodire comprimus, salubriter reformatum. Sanè dudum ad nostram pervenit nouitiam, qualiter nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, ac eccliarum pralati, nonnulli etiam Principes, & domini temporales inclita nationis Germaniae, post miserabilem urbis direptionem, collationes & dispositions beneficiorum Ecclesiasticorum nobis & sedi Apostolica etiam virtute concordatorum & inter se & nationem prefatas reservatorum temere usurpare presumperant, ac collationes & dispositiones nostras, & dicta sedis de illis factas admittere contempnunt, nedum in nostram & ipsius sedis vilipendium, sed etiam in iurium nostrorum & ejusdem sedis, ac illorum quibus de ipsis beneficiis providimus, aut in quorum favorem alia disponimus, seu provideri & disponi mandavimus, grave praejudicium. Nos qui à dictis concordatis, qua olim Romana Ecclesia & dicta nationis hominibus, pro ipsius Ecclesie unione, ac pace & tranquilitate inter Ecclesiam & nationem praeditis, perpetuo solidandis & conservandis laudata, conclusa, & accepta fuerunt, nullaremus recedere intendimus, ne dicti presumptores & contempnentes, aut per eos in dictis beneficiis intrusi ex hujusmodi temeraria presumptione gloriarivaleant, neve ipsi intrusi ex adulterinis eorum titulis aliquem fructum reportent, nec illis quibusde beneficiis praediti per nos aut distant sedem, seu eiusauctoritate prosum exiit, & in futurum providebitur, per aliquius temporis fluxum, seu aliquatenus patientiam vel toleranciam praejudicium fiat aut factum censeatur, ex pastoralis officii debito providere volentes, ac cordatis praeditis similiter inherentes, motu proprio, & ex nostra matura deliberatione, ac certa scientia, auctoritate Apostolica, de Apostolica potestatis plenitudine, tenore praesentium declaramus, praeterea collationes & alias dispositiones de quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis cum cura & sine cura, nobis & dicta sedi ut praefixur, reservatis, per Archiepiscopos, Episcopos, Prelatos, ac secularates Principes, & dominos quoque, dicta nationis, seu ad eum praesentationem vel nominationem, etiam per ordinarios ipsorum beneficiorum collatores à tempore dicta direptionis circa contra; tenore & formam dictorum concordatorum quomodo libet factas, & in posterum facandas, personis quibus aut in posterum fiens, nisi sint per nos, aut nostra, vel dicta sedis auctoritate approbata, nullum titulum vel colorum ipsa beneficia possidendi tribuisse, aut in futurum tribuere, sed & illos pro male fidei possessoribus & meritis intrus ab omnibus haberi & censer, ac fructus per eos ex beneficiis hujusmodi perceptos & percipientes, nullo unquam tempore suos facere, sed ad illorum restitutionem in utroque foro efficaciter obligatos esse, & ad illorum restitutionem, ad eorum quorum intercessit, seu etiam fisci nostri instantiam, omnibus viis iuris, & remedii compelli posse & debere, & eos nullo unquam tempore beneficio regularum de annali & triennali pacifico possessore gaudere potuisse aut posse: Illis vero quibus eadem beneficia per nos, aut auctoritate nostra vel dicta sedis, tenore & forma concordatorum hujusmodi servatis, collata seu commendata sunt, aut in futurum conferent vel commendabuntur, necnon Ecclesias & locis Ecclesiasticis, ac collegiis, quibus perpe-

tuò vel ad tempus eadem auctoritate unita sunt, aut in posterum unientur, ac omnibus illis qui in executione literarum Apostolicarum eis concessatum per constitutions, seu mandata Archiepiscoporum, Episcoporum, Praulatorum, Principum, vel dominorum praedictorum, hactenus quomodo libet impediti fuerunt, aut in posterum impediuntur, dictas regulas, quemcunque temporis fluxum seu patientiam vel toleranciam minimè obstatere debere, quo minus contra dictos intrusos & intrudendos quocunq; tempore judicialiter expediti valeant.

TITVLVS XII.

DE PENSIONIBVS.

Leo Decimus, In Concilio Lateranensi.

Reservari pensiones non debent in diminutionem Monasteriorum & Ecclesiarum regularium.

CAP. I.

Quoniam Ecclesiis Monasteriorum absque aliqua fructuum diminutione provideri decet, ut tanta dignitati praesidentium, quam Ecclesiarum & monasteriorum necessitatibus consularit. Decernimus pariter ac statuimus, ut super eundem Ecclesiarum fructibus pensiones minime referuntur a, nisi ex resignationis causa, aut etiam alia qua in secreto nostro consistorio justificabilis & honesta habita fuerit.

Pius V.

Laici, & qui calibatum sacris ordinibus annexum non colunt, beneficiorum pensionibus iure frui nequeant.

CAP. II.

Laici extra conjugium & in calibatu viventes, ac legami & clerici conjugati nullas novas pensiones aut fructus aut omnino alias res Ecclesiasticas habeant, nec ipsi, etiam qui conjugati non sunt, si ad primas aut alias nuptias transferint, antiquas deinceps percipere. Clericis vero & aliis matrimonium etiam cum unica & virginis contracturi, postquam illud contraxerint, nec antiquas retinere, nec novas aesseque possint, sed nec illi laici nec clericis privilegio transferendi pensiones, fructus, aut alias res hujusmodi de cetero potiantur. Decernentes omnes transferendi facultates ex nunc, antiquas vero pensiones, & alias reservationes tam laicis quam clericis concessas, & quasipos clericos habere contingit, per futurum contractum matrimonium hujusmodi extingueantur. Effe. Rom. 5. Id. Septemb. 1568.

TITVLVS XIII.

DE UNIONIBVS BENEFICIORUM.

Pius V. Ex Concilio Tridentino.

Parochialium perpetuo unitarium pars locis portio assignanda V. cariss non sit major censum, nec minor quinquaginta solidorum.

CAP. I.

Add equeundem pastoralis officii debitum, valigantibus studiis intendentes, ad ea, per qua cathedralium aliarumque Ecclesiarum, necnon Monasteriorum, beneficiorum, seu collegiorum, ac aliorum priorum locorum prospero profectui, diviniti cultus augmento, & opportuno congruoque sufficietionis parochialium Ecclesiarum eidem unitarium starui felicitates dirigendo, & personarum in illis curam animatum exercitum utilitati recte & provida moderatione consulit, & salubriter providerit valeat, libenter interponimus

a Concordata reservationem edidit Nicolaus V. in gratiam Germanorum 1447. 14. Cal. April. cum Friderico Imperat. aliis Ecclesiasticis & secularibus locis Principibus.

2 DD. in cap. præterea, 23, de jure patron. tent. in v. suggest. de desimis.